

HRVATSKI SABOR

Zastupnica Katarina Peović

U Zagrebu, 27. listopada 2022.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Predmet: Amandmani na Prijedlog izmjena i dopuna državnog proračuna Republike Hrvatske za 2022. godinu i projekcija za 2023. i 2024. godinu

---

Temeljem članka 196. stavka 2. Poslovnika Hrvatskog Sabora (NN 81/13, 113/16) podnosim amandmane na Prijedlog izmjena i dopuna državnog proračuna Republike Hrvatske za 2022. godinu i projekcija za 2023. i 2024. godinu

AMANDMAN 1

U prijedlogu izmjena i dopuna državnog proračuna, II. Posebnom dijelu, članak 3. u glavi 080 MINISTARSTVO ZNANOSTI I OBRAZOVANJA, 37 OBRAZOVANJE, A578041 POMOĆNICI U NASTAVI ZA DJECU S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU, str. 349, planirani iznos 29.020.000,00 kuna, povećava se za 20.000.000,00 kuna, tako da ukupno iznosi 49.020.000,00 kune.

Sukladno članku 38. stavku 2. Zakona o proračunu (NN 87/08, 136/12, 15/15), predlažem da se za povećani iznos smanje sredstva korisniku proračuna kojem nisu smanjena sredstva, u glavi 030 MINISTARSTVO OBRANE, K545078 OPREMANJE VIŠENAMJENSKIM HELIKOPTEROM i to za iznos od 20.000.000,00 kuna, tako da ukupno iznose 158.695.000,00 kuna.

Obrazloženje:

Pomoćnici u nastavi su važni za inkluziju djece s teškoćama u redovite razrede, no pomoćnici ne uživaju prava iz kolektivnog ugovora za osnovne i srednje škole, oni nisu zaposleni u školi, već su na prekarnim ugovorima o radu. Prekarni status otežava rad pomoćnika u hrvatskim školama što se posljedično odražava na jednu od najranjivijih učeničkih skupina. U Europskoj uniji smo pri vrhu po ugovorima sklopljenim na određeno vrijeme (90% ugovora se godišnje potpisuje na određeno vrijeme, a među tim radnicima je najviše mladih), a u takav, prekarni oblik rada spadaju, sasvim neopravdano, i pomoćnici u nastavi. Povećavanje izdavanja za pomoćnike u nastavi jedan je od koraka poboljšavanja njihovog materijalnog statusa, a posljedično osiguravanja inkluzije djeci s teškoćama.

AMANDMAN 2

Na posebni dio, članak 3.

U prijedlogu državnog proračuna, II. Posebnom dijelu, članak 3. u glavi 033 SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA OBNOVU I STAMBENO ZBRINJAVANJE, A761078 PROGRAM SUZBIJANJA ENERGETSKOG SIROMAŠTVA - NPOO, planirani iznos od 20.000.000,00 kuna, povećava se za 100.000.000,00 kuna, tako da ukupno iznosi 120.000.000,00 kune.

Sukladno članku 38. stavku 2. Zakonu o proračunu (NN 87/08, 136/12, 15/15), predlažem da se za povećani iznos smanje sredstva korisniku proračuna u glavi 3913 POTPORE VJERSKIM ZAJEDNICAMA, i to za iznos od 200.000.000,00 kuna, tako da ukupno iznose 245.614.016,00 kuna.

Obrazloženje:

U Hrvatskoj skoro milijun ljudi živi u riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti. Čak prije energetske krize si oko 7% nije moglo priuštiti adekvatno grijanje u najhladnijim mjesecima. Prema procjenama sindikata, minimalna plaća nije dostatna niti za pola mjesečnih troškova. Hrvatska je među tri EU zemlje s najnižom stopom zaposlenosti. Na samom je vrhu po prekarnim ugovorima o radu - do 3 mjeseca koji znače nesigurne i slabo plaćene poslove. Sezonski radnici i radnici ustupljeni putem agencija nemaju ista prava kao ostali radnici. Potrebno je uspostaviti imovinski cenzus za stjecanje prava na vaučer za energetska siromaštva kako bi u trenucima krize ne samo izvanrednim mjerama i jednokratnim davanjima već konstantnom pomoći svi mogli zadovoljiti temeljne životne potrebe.

Vlada Republike Hrvatske bi trebala zbog rasta cijene energenata izmijeniti „Uredbu o kriterijima za stjecanje statusa ugroženih kupaca energije iz umreženih sustava” tako da redefinira status ugroženog kupca energenata na način da se pored korisnika zajamčene minimalne naknade i korisnika osobne invalidnine status ugroženog kupca energije stječe sukladno cenzusu određenom prema pragu rizika od siromaštva koji je postavljen na 60% od srednje vrijednosti (medijana) ekvivalentnoga raspoloživog dohotka svih osoba. Time bi Vlada trebala omogućiti i da status ugroženog kupca energenata stječe jednočlano kućanstvo ukoliko ima prihode manje od 2.710,00 kuna, kućanstvo s dvije odrasle osobe i dvoje djece mlađe od 14 godina ukoliko ima prihode manje od 5.691,00 kunu, te da se to pravo proporcionalno primjenjuje i na ostala kućanstva s obzirom na broj članova i mjesečne prihode.

Vjerskim zajednicama rebalansom proračuna, pak, u doba krize i najave još veće recesije, nisu smanjena sredstva koja u odnosu na sredstva za energetska siromaštva iznose puno veću sumu, a ukupno vjerske zajednice primaju po nekim procjenama i preko milijardu kuna iz proračuna. Stoga bi prema načelu solidarnosti i socijalne osjetljivosti, socijalno osjetljivim skupinama trebalo osigurati veću materijalnu sigurnost.

AMANDMAN 3

Na posebni dio, članak 3.

U prijedlogu državnog proračuna, II. Posebnom dijelu, članak 3. u glavi 086 MINISTARSTVO RADA, MIROVINSKOGA SUSTAVA, OBITELJI I SOCIJALNE POLITIKE, 41 MIROVINSKA SIGURNOST, A688045 MIROVINE HRVATSKE DOMOVINSKE VOJSKE, planirani iznos od 19.500.000,00 kuna smanjuje se na 0 kuna.

Sukladno članku 38. stavku 2. Zakonu o proračunu (NN 87/08, 136/12, 15/15), predlažem da se za smanjeni iznos povećaju sredstva korisniku proračuna u glavi 086 MINISTARSTVO RADA, MIROVINSKOGA SUSTAVA, OBITELJI I SOCIJALNE POLITIKE, A837002 OSIGURANJE RADNIČKIH TRAŽBINA U SLUČAJU STEČAJA POSLODAVCA, i to za iznos od 19.500.000,00 kuna, tako da ukupno iznose 47.500.726,00 kuna.

Obrazloženje:

Nerazumljivo je da se nakon velikog udara na radnički standard u epidemiji COVID-19, a zatim recesiji uzrokovanom ratom u Ukrajini, iznos osiguranja radničkih tražbina u slučaju stečaja poslodavca ne mijenja, obzirom da su mnogi morali zatvoriti svoje poslovanje usred ekonomske krize.

Pripadnici "domovinske vojske" u koje spadaju domobranstvo, Ustaše, oružništvo NDH i slične postrojbe, njih 5862, te njihovi pravni nasljednici, pak, primaju mirovine iz državnog proračuna. Prosječna mirovina iznosi oko 2.300 kuna. Smanjenje od 500.000,00 kuna smatramo nedovoljnim.

S obzirom da je riječ o pripadnicima kolaboracionističkih vojski na strani okupatora, smatramo nedopustivim da se takve mirovine isplaćuju.

AMANDMAN 4

Na posebni dio, članak 3.

U prijedlogu državnog proračuna, II. Posebnom dijelu, članak 3. u glavi 096 MINISTARSTVO ZDRAVSTVA, 09635 Zavodi, agencije i ostali proračunski korisnici u sustavu zdravstva, 23616 Imunološki zavod, planirani iznos od 48.676.716,00 kuna povećava se za 40.000.000,00 kuna, tako da ukupno iznosi 88.676.716,00 kuna.

Sukladno članku 38. stavku 2. Zakonu o proračunu (NN 87/08, 136/12, 15/15), predlažem da se za povećani iznos smanje sredstva korisniku proračuna u glavi 030 MINISTARSTVO OBRANE, A545066 NATO MISIJE I OPERACIJE, i to za iznos od 40.000.000,00 kuna, tako da ukupno iznose 78.609.037,00 kuna.

Obrazloženje:

Prijedlogom državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021. godinu i projekciju za 2022. i 2023. godinu, za Imunološki zavod u 2021. godini bio je predviđen iznos od 65.272.253,00 kuna, što je u odnosu na 2020. godinu bilo neznatno povećanje od 19%. Rebalansom proračuna za 2022. godinu predviđeno je tek 48.676.716,00.

S obzirom da ministar zdravstva godinama najavljuje revitalizaciju Imunološkog zavoda, nejasno je kako se ovakvim iznosima to misli pokrenuti. Imunološki se godinama urušava i ciljano uništava, a interventni uvoz nekih lijekova time je dramatično povećan. Neshvatljivo je kako je ovaj iznos ostao u rebalansu bez promjena i glede najava Vlade za pokretanje proizvodnje imunoloških lijekova i gradnje nove tvornice.

U trenutku krize COVID-19 doživili smo ucjenu veledrogerija koje su usred najveće pandemije odlučile obustaviti dostavu lijekova. Stoga je jasno kako je potrebno uložiti značajnija sredstva u proizvodnju domaćih lijekova i medicinske opreme.

Imunološki zavod, ustanova koja je imala tradiciju od preko 150 godina, u doba koronavirusa bio bi itekako potreban. No sredstva nisu povećana usprkos najavama vlade i ministra zdravstva Vilija Beroša, koji je predstavio prijedlog zaključka o planu provedbe revitalizacije Imunološkog zavoda u kojem je planirana i izgradnja tvornice cjepiva koji je Vlada u konačnici i prihvatila.

Nekad je Imunološki bio u stanju proizvesti visokokvalitetne krvne pripravke, imunobiološke lijekove, antitoksine protiv zmijskog ugriza, bakterijska ali i virusna cjepiva. Među svjetski priznatim cjepivima bilo je i cjepivo protiv ospica koje se smatralo jednim od najboljih u svijetu. Otkad je prestala proizvodnja u Imunološkom zavodu, cjepivo za zaušnjake nabavlja se po pet puta višoj cijeni, a cjepivo za difteriju i tetanus po preko 10 puta višoj cijeni, a od 2015. do 2019. za sumnjivi uvoz lijekova plaćeno je 1,7 milijardi kuna, a trećina za imunobiološke lijekove i cjepiva koje je višestruko jeftinije proizvodio Imunološki zavod. Samo na razlici u cijeni moglo se izgraditi nekoliko novih zavoda. Pravilnik iz 2012. godine kao osnovu za utvrđivanje usporedne cijene lijeka na veliko postavlja cijene na veliko istog lijeka u Italiji, Sloveniji, Češkoj ili Španjolskoj i Francuskoj – zemljama koje imaju daleko veći BDP po glavi stanovnika.

Povrat na kapital u toj branši iznosi 37%, prihod 10 najvećih farmaceutskih tvrtki 2013-17. iznosi oko 37,5 mlrd. kn, Imunološki od toga ostvaruje tek neznatnih 0,11% prihoda. Uz to Pratimo značajan rast uvoza, postoje velika potraživanja, uglavnom od državnih bolnica koje ne mogu podmirivati svoje obveze prema dobavljačima veledrogerijama i farmaceutskim tvrtkama.

AMANDMAN 5

Na posebni dio, članak 3.

U prijedlogu državnog proračuna, II. Posebnom dijelu, članak 3. u glavi 076 MINISTARSTVO PROSTORNOGA UREĐENJA, GRADITELJSTVA I DRŽAVNE IMOVINE, K576201 DRUŠTVENO POTICANA STANOGRADNJA, planirani iznos od 150.000.000,00 kuna povećava se za 170.000.000,00 kuna, tako da ukupno iznosi 320.000.000,00 kuna.

Sukladno članku 38. stavku 2. Zakonu o proračunu (NN 87/08, 136/12, 15/15), predlažem da se za povećani iznos smanje sredstva korisniku proračuna u glavi 076 MINISTARSTVO PROSTORNOGA UREĐENJA, GRADITELJSTVA I DRŽAVNE IMOVINE, T551024 SUBVENCIJE I DRŽAVNA JAMSTVA ZA STAMBENE KREDITE i to za iznos od 170.000.000,00 kuna, tako da ukupno iznose 100.000.000,00 kuna.

Obrazloženje:

Pokazalo se da je Vladina mjera subvencioniranja stambenih kredita kod kupovine prve nekretnine značajno utjecala na rast cijena nekretnina u Hrvatskoj i to do nekoliko puta više od prosječnog iznosa subvencije. Zaključak je stoga da je provođenje ove mjere pogodovalo više građevinskom sektoru, bankama i trgovcima nekretninama, a tek u manjoj mjeri mladim obiteljima koje i dalje najvećim dijelom snose teret povećanih cijena nekretnina. Osim toga, postojeći kriteriji subvencioniranja izričito su socijalno neosjetljivi, stoga bi mjeru trebalo napustiti, a sredstva predviđena za subvencioniranje u narednom razdoblju utrošiti na zadovoljavanje stambenih potreba i poboljšanje kvalitete stanovanja što šireg kruga građana kroz društveno poticajnu stanogradnju.

AMANDMAN 6

Na posebni dio, članak 3.

U prijedlogu državnog proračuna, II. Posebnom dijelu, članak 3. u glavi 010 HRVATSKI SABOR, 21 POLITIČKI SUSTAV, A501026 OBILJEŽAVANJE SPOMENDANA BLEIBURŠKE TRAGEDIJE I KRIŽNOG PUTA, planirani iznos 500.000,00 kuna smanjuje se za 500.000,00 kuna, tako da ukupno iznosi 0 kuna.

Sukladno članku 38. stavku 2. Zakonu o proračunu (NN 87/08, 136/12, 15/15), predlažem da se za taj iznos povećaju sredstva korisniku proračuna u glavi 080, MINISTARSTVO ZNANOSTI I OBRAZOVANJA, 37 OBRAZOVANJE, 311 Plaće (Bruto) i to za iznos od 500.000.000,00 kuna, tako da ukupno iznose 554.094.573,00 kuna.

Obrazloženje:

Parlament Austrije je gotovo jednoglasno usvojio rezoluciju o trajnoj zabrani komemorativno-političkih okupljanja na Bleiburgu, a koja je rezultat nadstranačke inicijative i presedana u austrijskoj politici. Očitovanjima ministarstva unutarnjih poslova Austrije i Vlade, ova je rezolucija postala obvezujuća. Očito je, ovakve komemoracije štete međunarodnom ugledu Hrvatske, te ih stoga država Hrvatska ne treba održavati niti odvajati državni novac za komemoraciju.

U preambuli Ustava Hrvatske se temelj hrvatske državnosti u razdoblju drugog svjetskog rata izražava u odlukama Zemaljskog antifašističkog vijeća narodnog oslobođenja Hrvatske (1943.). Dakle, u Ustavu je vrlo jasno izraženo da se Hrvatska državnost izražava u Narodnooslobodilačkom pokretu te da je Narodnooslobodilačka vojska – hrvatska vojska. U Bleiburškoj komemoraciji se često ustaše neispravno tituliraju kao hrvatska vojska, iako su prema Ustavu neprijateljska vojska. To dovodi do pogrešnih i opasnih interpretacija i revizija povijesti.

Vojska koja je došla do Bleiburga nije bila hrvatska vojska već skup pripadnika više kvislinških vojski koje nakon službene kapitulacije Trećeg Reicha i NDH odbijaju spustiti oružje i nastavljaju borbe probijanja do Austrije, pritom kojih pogibaju pripadnici antifašističke vojske i civili po brojnim slovenskim mjestima. Nikada se pri obilježavanju Bleiburga ne spominje kako se u koloni koja se povlačila nalazilo i oko 17.000 slovenskih domobrana i srpskih ljotićevaca i četnika. Ignoriranje činjenice da su se na kraju Drugog svjetskog rata s ustašama i domobranima povlačile srpske nacionalističke i fašističke formacije u službi je hranjenja nacionalističkog mita o isključivo hrvatskom stradanju na Bleiburgu.

Ovakva viktimizacija i pasivizacija kolaboracionističkih snaga ignorira činjenicu da je NOVJ čak tri puta tijekom rata amnestirala pripadnike regularnih kvislinških vojnih formacija, odnosno četnike te hrvatske i slovenske domobrane. Iz amnestije su bili izuzeti isključivo ljotićevci i ustaše (kao pripadnici vojski ideološki fašističkih političkih organizacija) te pojedinci iz redova četnika i domobrana za koje se znalo da su počinili ratne zločine.

Amnestije su se dogodile 30. kolovoza 1944., 15. rujna 1944. i 15. siječnja 1945. Ova posljednja amnestija je pozivala sve pripadnike kolaboracionističkih formacija.

Dakle, vojnici koji su se povlačili prema Bleiburgu, bilo da se radilo o ustašama, četnicima ili domobranima, oglušili su se triput o poziv NOVJ na predaju uz ponuđenu amnestiju. Ovo sugerira da se među vojnicima koji su se povlačili nalazio znatan broj osoba koje su ideološki bile eksplicitno fašistički orijentirane, kao i osoba koje su činile ratne zločine, te ih stoga partizanska amnestija nije obuhvaćala.

Legitimno je komemoriranje svakog ratnog zločina, no ne na način na koji se neprijateljska vojska komemorira kao žrtva. Okupljanje nekad na Bleiburškom polju a danas u Hrvatskoj, šteti ugledu Hrvatske jer se otvoreno štuje zločinačka ustaška para-država, te pokret i ideja koji su teško kompromitirali hrvatsko ime, a za sobom ostavili krvavi trag. Ustaše su toliko dosljedni u provođenju fašizma, da su i njihovi okupatorski pokrovitelji bili zgroženi što i kako rade. Ustaše su bili provoditelji fašizma i nacizma koji su ubijali po nacionalnom, vjerskom i rasnom ključu.

AMANDMAN 7

Na posebni dio, članak 3.

U prijedlogu državnog proračuna, II. Posebnom dijelu, članak 3. u glavi 080 MINISTARSTVO ZNANOSTI I OBRAZOVANJA, 37 OBRAZOVANJE, A622122 PROGRAMSKO FINANCIRANJE JAVNIH VISOKIH UČILIŠTA, planirani iznos 406.041.629,00 kuna povećava se za 200.000.000,00 kuna, tako da ukupno iznosi 606.041.629,00 kune.

Sukladno članku 38. stavku 2. Zakonu o proračunu (NN 87/08, 136/12, 15/15), predlažem da se za povećani iznos smanje sredstva korisniku proračuna u glavi 3913 POTPORE VJERSKIM ZAJEDNICAMA i to za iznos od 200.000.000,00 kuna, tako da ukupno iznose 145.614.016,00 kuna.

Obrazloženje:

Sredstva predviđena proračunom za financiranje znanosti i visokog obrazovanja putem Programskih ugovora od 406.041.629,00 kune nedostatna su za postizanje boljeg rezultata u ovom segmentu ali niti za pravednu participaciju svih mladih u obrazovanju. Sredstva je dodatno uvećati kako bi se u konačnici postiglo oslobođenje od participacije svih studenata na javnim učilištima u Hrvatskoj. Bez ulaganja u znanost i svima dostupno javno i emancipatorno obrazovanje na svim razinama od dječjih vrtića do doktorata ne može biti ni prave demokracije, ni zdravog društva, ni uspješne ekonomije.

AMANDMAN 8

Na posebni dio, članak 3.

U prijedlogu državnog proračuna, II. Posebnom dijelu, članak 3. u glavi 037 SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA DEMOGRAFIJU I MLADE, A792009 PREVENCIJA NASILJA NAD I MEĐU MLADIMA, planirani iznos od 2.060.870,00 kuna povećava se za 2.000.000,00 kuna, tako da ukupno iznosi 4.060.870,00 kuna.

Sukladno članku 38. stavku 2. Zakonu o proračunu (NN 87/08, 136/12, 15/15), predlažem da se za povećani iznos smanje sredstva korisniku proračuna u glavi 3913 POTPORE VJERSKIM ZAJEDNICAMA i to za iznos od 2.000.000,00 kuna, tako da ukupno iznose 343.614.016,00 kuna.

Obrazloženje

Všnjačko fizičko i psihičko nasilje svakodnevno je prisutno u našim školama, a sve češći su i slučajevi verbalnog nasilja u okviru razrednih grupa na društvenim mrežama. Iako odgojno-obrazovni sustav unatrag nekoliko godina ulaže snažnije napore u prevenciju i suzbijanje nasilja među djecom, učinci poduzetih mjera nisu zadovoljavajući, o čemu svjedoče i prijave koje prima pravobraniteljica za djecu. Preventivni programi u školama vrlo su neujednačeni, ponekad je upitna i njihova učinkovitost, te je nedovoljna suradnja između škole. Svako peto dijete u Hrvatskoj žrtva nekog oblika nasilja, a internetskog čak i svako treće dijete.

Stoga je potrebno povećati sredstva za ovu sprečavanje nasilja nad i među mladima.

AMANDMAN 9

Na posebni dio, članak 3.

U prijedlogu državnog proračuna, II. Posebnom dijelu, članak 3. u glavi 086 MINISTARSTVO RADA, MIROVINSKOGA SUSTAVA, OBITELJI I SOCIJALNE POLITIKE, A799009 NAKNADA ZA UGROŽENOG KUPCA ENERGENATA planirani iznos od 404.993.600,00 kuna, povećava se za 100.000.000,00 kuna, tako da ukupno iznosi 504.993.600,00 kuna.

Sukladno članku 38. stavku 2. Zakonu o proračunu (NN 87/08, 136/12, 15/15), predlažem da se za povećani iznos smanje sredstva korisniku proračuna u glavi 39 KULTURA, RELIGIJA I ŠPORT, 3916 ODNOSI REPUBLIKE HRVATSKE I VJERSKIH ZAJEDNICA i to za iznos od 100.000.000,00 kuna, tako da ukupno iznose 814.280,00 kuna.

Obrazloženje

Sukladno obrazloženju vezanom uz PROGRAM SUZBIJANJA ENERGETSKOG SIROMAŠTVA - NPOO i ovdje je za konkretne naknade za ugroženog kupca energenata potrebno povećati iznos.

U Hrvatskoj skoro milijun ljudi živi u riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti. Čak prije energetske krize si oko 7% nije moglo priuštiti adekvatno grijanje u najhladnijim mjesecima. Prema procjenama sindikata, minimalna plaća nije dostatna niti za pola mjesečnih troškova. Hrvatska je među tri EU zemlje s najnižom stopom zaposlenosti. Na samom je vrhu po prekarnim ugovorima o radu - do 3 mjeseca koji znače nesigurne i slabo plaćene poslove. Sezonski radnici i radnici ustupljeni putem agencija nemaju ista prava kao ostali radnici.

Potrebno je uspostaviti imovinski cenzus za stjecanje prava na vaučer za energetska siromaštvo kako bi u trenucima krize ne samo izvanrednim mjerama i jednokratnim davanjima već konstantnom pomoći svi mogli zadovoljiti temeljne životne potrebe.

Vlada Republike Hrvatske bi trebala zbog rasta cijene energenata izmijeniti „Uredbu o kriterijima za stjecanje statusa ugroženih kupaca energije iz umreženih sustava” tako da redefinira status ugroženog kupca energenata na način da se pored korisnika zajamčene minimalne naknade i korisnika osobne invalidnine status ugroženog kupca energije stječe sukladno cenzusu određenom prema pragu rizika od siromaštva koji je postavljen na 60% od srednje vrijednosti (medijana) ekvivalentnoga raspoloživog dohotka svih osoba. Time bi Vlada trebala omogućiti i da status ugroženog kupca energenata stječe jednočlano kućanstvo ukoliko ima prihode manje od 2.710,00 kuna, kućanstvo s dvije odrasle osobe i dvoje djece mlađe od 14 godina ukoliko ima prihode manje od 5.691,00 kunu, te da se to pravo proporcionalno primjenjuje i na ostala kućanstva s obzirom na broj članova i mjesečne prihode.

Vjerskim zajednicama rebalansom proračuna, pak, u doba krize i najave još veće recesije, nisu smanjena sredstva koja u odnosu na sredstva za energetska siromaštvo iznose puno veću sumu, a ukupno vjerske zajednice primaju po nekim procjenama i preko milijardu kuna iz proračuna. Stoga bi prema načelu solidarnosti i socijalne osjetljivosti, socijalno osjetljivim skupinama trebalo osigurati veću materijalnu sigurnost.

AMANDMAN 10

Na posebni dio, članak 3.

U prijedlogu državnog proračuna, II. Posebnom dijelu, članak 3. u glavi 40 SOCIJALNA SKRB, A734189 UDRUGE U SOCIJALNOJ SKRBI planirani iznos od 58.642.311,00 kuna, povećava se za 100.000.000,00 kuna, tako da ukupno iznosi 158.642.311,00 kuna.

Sukladno članku 38. stavku 2. Zakonu o proračunu (NN 87/08, 136/12, 15/15), predlažem da se za povećani iznos smanje sredstva korisniku proračuna u glavi 030 MINISTARSTVO OBRANE, A545042 OPREMANJE MATERIJALNO TEHNIČKIM SREDSTVIMA i to za iznos od 100.000.000,00 kuna, tako da ukupno iznose 363.782.411,00 kuna.

Obrazloženje

Udruge socijalne skrbi nedovoljno su financirane iz proračuna a posebno je jedan segment podzastupljen - udruge koje pomažu beskućnicima.

Beskućništvo je u Hrvatskoj, kao kao i u drugim europskim državama rastući socijalni problem zbog čega je već nekoliko godina na dnevnom redu različitih institucija i tijela EU-a.

Stambene mjere za beskućnike navode se kao prioritetno područje u Europskom stupu socijalnih prava, Stup19. Stanovanje i pomoć beskućnicima: a) onima kojima je to potrebno omogućuje se pristup socijalnim stanovima ili kvalitetnoj pomoći za stanovanje; b) ranjive osobe imaju pravo na primjerenu pomoć i zaštitu od prisilnih deložacija; c) osiguravaju se primjerena skloništa i usluge za beskućnike radi promicanja njihove socijalne uključenosti.

U okviru Akcijskog plana Europskog stupa socijalnih prava, 2021. godine donesena je Libanonska deklaracija o europskoj platformi borbe protiv beskućništva. Ova platforma treba pomoći zemljama članicama, gradovima i pružateljima usluga u dijeljenju najboljih praksi te u identifikaciji učinkovitih i inovativnih pristupa.

Zakonom o socijalnoj skrbi iz 2011. god. beskućnici su u RH po prvi put prepoznati kao korisnici socijalne skrbi. U spomenutom kao i u aktualnom Zakonu o socijalnoj skrbi kojeg je Sabor donio u siječnju o.g. obvezali smo velike gradove i gradove sjedišta županija da u svom proračunu osiguraju sredstva za uslugu prehrane u pučkim kuhinjama, kao i pružanje usluge smještaja u prihvatilišta ili prenoćišta za beskućnike. Na žalost, većina velikih gradova i gradova sjedišta županija ne izvršavaju svoju obvezu. Privremeni smještaj beskućnicima osiguravaju karitativne organizacije i organizacije civilnog društva uz financijsku potporu samo u Zagrebu, Varaždinu, Osijeku, Splitu, Kaštelima, Dubrovniku, Puli, Rijeci, Karlovcu, Zadru i Šibeniku dok u ostali ignoriraju svoju obvezu. Sva prihvatilišta i prenoćišta u navedenim gradovima imaju ukupni kapacitet 420 kreveta što je nedostavno posebno u zimskim uvjetima.

HMB-a procjenjuje da je u Hrvatskoj je preko 2000 apsolutnih beskućnika od kojih preko 1500 boravi na javnim mjestima i u objektima koji nisu namijenjeni za stanovanje. Procjenjuje se da je u Hrvatskoj i preko 10000 relativnih beskućnika (samaca i obitelji) koji su u neadekvatnim i nesigurnim uvjetima stanovanja i u riziku su od beskućništva.

Socijalne naknade (zajamčena minimalna naknada za samca je 1.000,00 kn) beskućnicima i drugim primateljima ne mogu osigurati zadovoljenje osnovnih životnih potreba kao što su najam stana, prehrana, odjeća i druge stvari za osobne potrebe.

Unatoč pozitivnim rješenjima u Zakonu o prebivalištu, još uvijek preko 50% beskućnika ne može prijaviti prebivalište na adresi ustanove socijalne skrbi zbog čega ih preko 30% nema valjanu osobnu iskaznicu što im onemogućuje ostvarivanje prava iz sustava socijalne skrbi, zdravstveno osiguranje, zapošljavanje itd.

Stoga je potrebno udruge koje se bave ovim problemom kao i druge udruge socijalne skrbi opremiti sredstvima za borbu protiv siromaštva.

Zastupnica, Katarina Peović
